

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Priloga št. 10
— v tiskarni in po
— gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 k.

Recepti se ne vra-
dajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vretice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Prejeti se sprejemajo
do srede popoldne.

Priloga št. 10
— v tiskarni in po
— gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 k.

Recepti se ne vra-
dajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vretice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Štev. 34.

V Mariboru, dne 25. avgusta 1904.

Tečaj XXXVIII.

Pismo iz Slovaškega.

II.

V zadnjem pismu sem vam opisal nekatere žalostne razmere »medzi tymi Slovákmi«. Končal sem v pomirljivem akordu in rad bi ubral danes veselejše strune, ko bi se le dalo. Vendar sem našel nekaj veselih pojavov in nekaj posebnega tudi za naše mladeniške zveze in mladeniške shode. Najprej pa vam moram razložiti, kako Slovaki sebe, svoj jezik in svojo domovino imenujejo.

Slovaki se kot narod imenujejo Slováci, rod Slovakov. Toda oni ne pravijo, da govori slovaški jezik ali da bi bili doma na Slovaškem, ampak oni govorijo »slovenski« ali »slovenščino« in svojo domovino imenujejo »Slovensko«. Zato pa nas Slovence v »Združeni Sloveniji« imenujejo »Slovince« in naš jezik »slovinski« ter domovino »Slovinsko«.

Te dni si je ogrski državni zbor po poldrugetnem obstrukcijskem delu vzel počitnice. Slovaški časniki želijo poslancem »srečno pot« v tem smislu, da bi nikdar ne prišli nazaj. Zakaj za nemadjarke narode so zadali ti poslanci smrtne udarce. Pri vojaščini se ne sme več čuti nemadjarstva beseda, a nemadjarke ljudske šole se bodo morale celo pomadjariti. Proti zadnjemu nasilstvu se še sicer upirajo posamezni narodi, zlasti Rumuni, ki še držijo najbolj po koncu glave, ker imajo svoje narodne šole, dočim so pri drugih narodih sami madjarški ali madjaronski škojci. Rumuni pozivljejo tudi vse nemadjarke narode k skupnemu pro-

testu ter se zanašajo zlasti na Srbe in Slovake. O Rusinih so že obupali in tudi na Nemce se ne zanašajo, da bi se protivili tej madjarizaciji. In tako je lahko mogoče, da se v kratkem času niti katekizem ne bo smel več poučevati v nemadjarškem jeziku in ravno tako čez nekoliko časa ne pridigovati drugače kakor madjarški. To bi bil seveda silni udarec naučnega ministra Berzeviczega. Zato pa Slovaki želijo poslancem srečno pot, da bi jih ne bilo več nazaj. Zakaj za blagor ljudstva niso storili ničesar, a nemadjarke narode so le morili. Zato se pa širi na Ogrskem zelo socialna demokracija. Ker so socialni demokrati vsaj na videz pravični proti nemadjarškim narodom, zato je tudi izmed Slovakov že okoli 8000 socialnih demokratov, ki imajo tudi dva slovaško pisana časnika: »Stavitselsky Robotnik« za delavce in »Slobodno Slovo« za kmete. Tudi katoliški slovaški listi kažejo na dejstva, da se na social-demokratskih shodih govori v vseh pokrajinskih jezikih, dočim se na katoliških shodih govori le madjarški.

Tako so Slovaki tudi v verskem oziru v nevarnosti, kakor tudi rusinsko prosto ljudstvo odpada v ruski razkol, ker noče poslušati svojih madjaronskih duhovnikov ter njih madjarkega bogoslužja, kakor sem omenil že v zadnjem pismu. To piše tudi »Budapesti Hirlap«. Pisatelj članka najprej hvali maloruski ali rusinski narod zato, da opušča svojo narodnost ter se pretvarja v Madjare; potem pa z boleznim srecem toži, da se začinja »medzi tymo slachetnym narodom«, kakor prestavlja to slovaški list, razširjati »ruski

razkol«. Pred par leti, piše ta madjarški Hirlap, se je pokazalo to zlo v občini Sačal, zdaj je postala žrtev te bolezni občina Iza in nedavno je naznanil budinski pravoslavni biskup, da je imenoval Gerasima Petroviča za pravoslavnega popa omenjene občine.

Vse to se dogaja z ubogim rusinskim narodom, ki je zapuščen in zaničevan od svetne duhovne inteligence. In vendar hočejo madjarški prenapetneži spraviti tudi slovaški narod tako daleč.

Slovaki imajo namreč naši družbi sv. Mohorja podobno društvo sv. Adalberta (Vojteha). Zdaj pa hočejo Madjari in slovaški madjaroni, da bi se to društvo opustilo, njegovo premoženje pa prepustilo madjarškemu enakemu društvu sv. Štefana, ki bi naj odslej skrbelo tudi za Slovake ter jim izdajalo madjarke knjige. To bi bilo tako, kakor da bi se opustila družba sv. Mohorja ter njeno premoženje dalo nemški družbi sv. Jožefa v Celovcu, ki bi naj odslej izdajala tudi za Slovence nemške knjige. Proti temu drznemu napadu se še društvo sv. Adalberta krepko upira, in je upati, da zmaga. Zlasti novi sourednik »Katoliških Novin« Fr. M. Rudolfinsky, ki je ta stari slovaški list — 55. letnikov — zopet poživil, se z vso silo svojega peresa obrača proti grobokopom društva sv. Adalberta ter končuje svoj članek tako-le: »Ako pa izgubimo to bitko, pa bomo apelirali v Rim; pojdemo v večno mesto, potrkali bomo na vrata Vatikana; potežili se bomo, da se nam dela krivica, a od namestnika Kristusovega, ki vlada v duhu Jezusa Kristusa, bomo prosili pravico in pravičnost za katol. Slovake.«

Listek.

Kristus ali Luter.

(Priprema. Iz hrvatskega prevel I. V. Starogorski.)

(Konec.)

»Bogu na hvalo in na ljubav sinu«, sta govorila dobra roditelja, ko sta se pekla pri solnčnih žarkih na polju. Ništa se bala dela in trpljenja, samo da dobita denarje za svojega sina. Ko je dovršil z dobrim uspehom gimnazijo, poprosi stariše, da ga pustijo v višje šole. Prosil je tako dolgo, da sta mu dovolila.

»Naj Vas ne boli, kar potrosita za mene«, je govoril Pavel roditeljema. »Vse Vama vrnem, ko dovršim šole.«

»Naj te blagoslovi Bog, sinko. Če nas je stalo že toliko, pa še idi dalje«, govorila sta roditelja.

Težkim srcem se poslovita oče in mati od sina, ki jima je tako prirastel na srce. Vedela sta, kaj se godi v velikih mestih in da se posebno prezira vera, ter da se živi tam slabo življenje. Ni toraj čudno, da sta se bala za sina.

»Sinko, naj ti bo vera vedno sveta«, reče mu oče pri slovesu. »Ostani ji zvest in žrtvuj raje vse, nego da zapustiš vero. Poštenje in vera naj bo tvoje geslo. Ne drvi

ze častjo, ker ona je polzka, a pravo slavo si pridobi oni, ki pravično dela.«

S temi besedami so se poslovili. Pavel je šel v S. Francisko, da si pridobi na tamošnjem vseučilišču znanje pravnika, spremljan od očetovega in materinega blagoslova.

Učil se je marljivo in vse bi bilo dobro, da se ni enkrat vmešal v prepis s svojimi drugovi. In to ravno radi vere. Drugovi so se mu rogali, rogali njegovi veri, poštenju in odkritosrčnosti, česar že oni niso več imeli. Rogali so se mu za hrbtom, ker niso imeli poguma, povedati mu v obraz. Posmehovali so se mu, da je pobožen kakor ženica in iskren kakor dete. Od početka ni mnogo maral za to, a nazadnje se pritoži pri profesorju. Ko profesor zve, zakaj se gre, postane kakor živ ogenj.

»Sramota«, začne vpiti »sramota, da so taki ljudje vseučiliščni slušatelji.« Ali glede vere ga začne uverjavati, da še to le samo stare ženske verujejo, ker je zastarel običaj, ki še pristoja ljudem, ki nimajo nobene izobrazbe, a on je prerazumen, da bi se s tem smesil.

»Tudi jaz ne verjamem v te reči, in videli bodete, da bo vaš razum našel pot k pravi modrosti«, skonča profesor.

Pavel odide s težkim srcem od svojega

profesorja in čuti, da se mu je nekaj — kakor sumnja vrinilo v srce.

Domisluje si, da je bil prej le preveč iskren in da je drugim preveč pomagal, a sebi malo. Mnogo se jih je kitilo z njegovim trudom; kakor sraka s papovim perjem, a on je bil pri vsem tem nepoznan. Odloči se, da spremeni svoje življenje. Videl je lepšo stezo, ki se mu je odpirala pred očmi. Občutil je novo moč — ter slednjič vstopil v protestantsko vero.

Ko se je ta prememba vršila v Pavlo-vem življenju, so molili njegovi roditelji za svojega sina.

Sedaj Pavlovi drugovi niso imeli več vzroka, da bi se mu rogali. V cerkev ni hodil, a z njimi se je družil pogostejše, govoril o vseh neumnostih kakor ti, nikoli pa ne o svojih nadah in stanu.

Starišem ni več pisal. Dan za dnevom so pričakovali od njega vesti, a ni je bilo.

Nekega dne prinese listonoša pismo, a ni bilo od sina. Znanec njihov je pisal, da je sin zapustil pravo vero in sprejel lutrovo.

Oče nasloni glavo na mizo in gleda prestrašeno pred se. Takega ga najde žena, ki se je povrnila s polja. Ko ga zagleda, takoj zasluti, da se je nekaj dogodilo.

»Kaj je dragi?« vpraša moža.

Luka je molčal in zaprl oči.

V resnici nimajo Slovaki nikjer razun v Rimu svojih zagovornikov. Najhujše pa je to, da ne dobi ljudstvo nikjer zadostne izobrazbe. Nekdaj so šo imeli Slovaki štiri slovaške gimnazije; vse to so jim Madjari že zatrli. Zdaj se nikjer na srednjih šolah ne sme niti čuti slovaška beseda. Nedavno so se še smeli vsaj bogoslovci učiti slovaščine v bogoslovskih semeniških: budapeškem, ostrihomskem, nitranskem, banjskobistriškem, vacovskem, in spišskem. V teh so imeli svoje slovaške slovstvene krožke, kjer so se učili zasebno slovaščine v besedi in pismu. Danes so ti prepotrebni krožki na povelje škofjsko vsi zatreti, in joj kleriku, ki bi se drznil katerega zopet ustanoviti. Če se najde kak klerik, ki se na skrivnem uči slovaščine, se pa kot panslav izključi iz zavod. Mimogrede bodi omenjeno, da razvpijejo tudi najboljši ljudje na Ogrskem za panslava ali vseslovana vsakega Slovana, ki ni madjaron. Že če kak Slovak nagovori drugo osebo z »vi« namesto starega »oni so rekli« itd. je panslav.

(Konec sledi.)

Rusko-japonska vojna.

Port Artur.

Oči celega sveta so uprte sedaj na Port Artur, kjer bijeta dve armadi boj na življenje in smrt. Hrabri poveljnik trdnjave general Štesl je odklonil ponudbo naj se uda ter rekel: »Dokler bo ostal na utrdbah le eden mož, se bo Port Artur branil.« Japonci so dne 15., 17., 19. in 21. t. m. z nova napadli z veliko silo Port Artur, a so bili odbiti z ogromnimi izgubami.

»Novi Kraj«, ruski list v Port Arturu piše, da je pokopavanje mrličev v korist obeh bojujočih se strank. Na bojišču ostaja po tisoče mrličev, katerih nihče ne pokopava. Na redno pokopavanje vseh padlih vojakov niti misliti ni, ker je za to treba časa in varnosti pred sovražnim napadom. Ogromna množica mrličev, ki leže okoli Port Arturja, pri sedanjih vročini hitro gnije in okužuje obe armadi. — Port Artur je sicer odbil doslej vse napade. A napadalci lahko vse izgube dopolnijo z novimi silami, kar obleganim četam ni mogoče. »Novi Kraj« ceni število oblegajočih Japoncev na 100 000 mož. Rusov v trdnjavi je pa po dosedanjih izgubah komaj še 20 000. Da bi se pa Port Artur udal, na to ni misliti ob odločnosti generala Šteslja. A da bi Rusi odbili glavni napad, ki ga pričakujejo naslednji dni, za to bi bilo treba, da pobijejo vsaj eno petino Japoncev, drugače

se ti ne umaknejo. Gotovo pa je, da vojske tudi padec Port Arturja ne bo odločil. Odločilna bitka bo v Mandžuriji.

Kljub obleganju imajo v Kuropatkinovem taboru vedno poročila iz Port Arturja. Vsa poročila pa imajo ta smisel, da so Port Arturci pripravljani na smrt, a se ne bodo udali. V Kuropatkinovem taboru vse misli bolj na Port Artur, nego pa na se. Gotovo je, da bo v letopisih ruske armade bramba Port Arturja spadala med najsijajnejša dela. Ako tudi pade Port Artur, bo to le en dogodek v vojski, kajti potem se bo boril še Kuropatkin.

Kuropatkinov list »Vestnik mandžurskoj armii« ima dopis iz obleganega Port Arturja, kateri popisuje izbornost delavnost generala Šteslja in Kondratenka. Oba neprestano dopolnjujeta utrdbi. Nove utrdbi nastajajo na vseh gričih in celo na takih krajih, kjer so smatrali to prej za nemogoče. Dela, za katera so prej inženirji določili dobo več let, sta Šteselj in Kondratenko izvršila v štirih mesecih. Zgodovina ne bo pozabila teh junakov.

Vladivostok.

Češki kapelnik Jožef Spala piše iz Vladivostoka: O vojski ne smem mnogo pisati. Cenzura bedi nad vsako besedo, in mi smo se morali vsi zavezati s častno besedo, da ne bomo ničesar pisali domov, kar bi bilo v nasprotju z ruskimi vojnimi načerti. Mi tukaj mislimo, da bo vojska trajala še dolgo časa, tako dolgo, da bosta obe strani popolnoma izčrpali svoje moči in da se bodo Japonci še kesali, da so se dali od svojih prijateljev nahujskati za to vojsko. — V Vladivostoku so razpisane nagrade za one, ki vzamejo ali potope kako japonsko ladjo. Nagrada za štiri parnike z vojnim kontrebandom znaša en milijon rubljev. Častniki vladivostokega brodogoja so se pa zmenili, da vse te nagrade darujejo za povečanje ruskega vojnega brodogoja.

Na suhem.

Na mandžurskem bojišču je položaj neizpremenjen. Do odločilnega boja ni še prišlo. Japonci nočejo napasti Rusov. Radi bi izvabili Ruse, da bi napadli njihovo armado v utrjenih ljaojanskih postojankah, a dosedaj Rusi niso sli na japonske limanice, akoravno so jih poizkušali Japonci preslepiti, češ, da niso tako močni, kakor Rusi, ker je mnogo čet odšlo pred Port Artur. Sedaj bodo Japonci poizkušali obiti Ruse. Poročilo o zavzetju Dupindušavskega prelaza na vzhodnem krilu ruske armade potrjuje to podmeno. Japonci bodo poizkušali iz Cjanšana prodirati

proti Mukdenu, a iz Njučvana prodirajoče japonske čete groze, da obidejo Ruse na desnem krilu. Sedanje deževje sicer zavira kretanja čet, a ko postane lepo vreme, se bo najbrže tudi na mandžurskem bojišču odločila usoda.

Ruski general Kuropatkin ima jako težavno stališče. Menda še vedno nima dovolj moštva, ker se ruska mobilizacija zelo počasi vrši. V Parizu so razširjene govorice, da Kuropatkin boleha in bo najbrže odpoklican. A ta vest je najbrže izmišljena. Priznati pa mora vsak trezen presojevalec, da je jako težko doseči uspehov v boju s sovražnikom, ki ima številnejšo, dobro izurjeno armado pod vodstvom spretnih častnikov in ki mu je dežela dobro znana.

Na morju.

Po najnovejših poročilih se je posrečilo samo nekaterim ruskim križarkam priti v Vladivostok. Druge ladije so se vrnile v Port Artur nazaj, iz katerega so zaporedoma že napadale japonsko brodogoje. Tretje so pa iskale pribežališča v nepristranskih lukah. Težko poškodovane bodo ostale v lukah, manj poškodovane pa bodo popravile hitro svoje poškodbe ter se zopet odpeljale. V luki Šangaj sta ruski ladiji »Askold« in »Grosvoj«, katere pa brani ruski konzul razorožiti, če ravno sta že več kot 24 ur v luki. Izgovarja se s tem, da sta lahko poškodovani in da se jima mora dati čas, da si poškodbe popravita. Japonci seveda zopet ugovarjajo. Zadeva še dosedaj ni končana. O ostalih dogodkih na morju poroča »Naš Dom«.

Dopisi.

Iz Kapele. Dasiravno sem obljubil, da se ne bom oglašil prej ko v jeseni, ko pridem iz »fremda« domov, vendar me žene neka skrivna moč, da Vam, gospod urednik, moram poročati nekaj novic iz Kapele, katere mi je naznanil moj prijatelj Tine Barigeljc. Ker je ta moj prijatelj Tine precej šaljiv, zato Vam, gospod urednik, poročam, kar iz zapisnika. »Meseca majnika«, začnjenja on, »imeli smo veselico. Dasi nas je vreme napralo do kože, vendar je bila udeležba precej obila. In ko bi ti, uboga para v nemškem Gradcu, vedel, kako krasno se je predstavljala igra »sv. Elizabeta«, bi se kar čudil.

Hitro po veselici mislili so naz naši najbližnji sosedi dati v »čajtenge«. Pa veš, ti ubogi piskrovečče, v tiste »čajtenge«, katere ti tako predrzno sodiš, da so nemsku-

»Pokaži, lažje trpiva oba, kakor jeden sam.«

Ona ga pogleda s prosečim pogledom in on ji izroči pismo. Mati ga prečita, prebledi in roke ji zdrhtejo. Nato ga molče položi na stol.

»Moliva zanj, da ga mati Božja ne zapusti. Več ne moreva.«

Ona ni hotela, da pokaže možu svojo bolest.

Zvečer in zatem vsak dan vzameta v roke rožni venec in molita skupaj za svojega sina.

Rada bi šla roditelja k njemu in potrkala na srce svojega sina. Mogoče bi se usmilil, se vrnil na prejšnjo pravo pot, ko bi videl očeta zgubančenega od dela in žuljave roke, ko bi videl mokre oči in s solzami oblitno lice svoje matere.

Sli bi radi, ali denarja ni bilo za potovanje. Vse, vse sta mu dala, kar sta krvavo pridelala. Saj jima bo potem vračal!

Jedino sredstvo, ki je še bilo, da mu pišeta.

Oče vzame pero in papir in napiše:

»Dragi Pavle!

Mi dva sva tužna, ker si se odvrnil od naše svete vere. Rajši bi umrla, kakor da sva mogla doživeti kaj podobnega. Ali

tega nesmeva. Morava živeti, da moliva k Materi Božji za te, da se povrneš na pravo pot. Prošiva, zaklinjava te, spreobrne se, da te ne bo pekla vest, da si bil vzrok najine smrti.

Pozdravljata Te užaljena roditel.a.

Poslala sta pismo s tisoč blagoslovi in čakala na odgovor.

»Ni mogoče, da bi tako otrpnil in nama ne odgovoril, ko zve, kako sva žalostna«, sta mislila roditelja in se tešila s čakanjem: »Jutri pride odgovor!«

Čakata, upata in molita rožni venec. Naposled pride odgovor — izselil se je v Kalifornijo.

In tako je bilo. Nemiren radi tega, da je zavrgel pravo vero, je hotel, da se ogne roditeljema, da pretrga vsako vez z njima. Pusti učenje in odide z nekaterimi drugovi v Kalifornijo, zemljo zlata.

Zlato je šel iskati, a zlato roditeljsko ljubav in vero je zavrgel.

Sreča mu je bila mila, našel je veliko zlata.

Bogat se povrne v New-York. Žalja se se mu je spolnila. Življenje se mu je dozdevalo lepše, da ga ni nikdar lepše sanjal. Oholo se je sprehajal po mestu, njegovo ime se je govorilo, kot ime največjega bogataša.

Najboljše rodbine mesta so si štele v veliko čast, ako jim je bil gost.

Bili so pa tudi trenutki, da so ga spominjali na vero svoje mladosti in roditelje. Ali to je bilo malokedaj. Ni znal za vrnitev, ampak vleklo ga je le naprej.

Zlata je bil našel, zlata mora biti vsa njegova bodočnost.

IV.

Nekega dne pride nekdanji Pavlov prijatelj, ki se je učil z njim na vseučilišču in so njegovi stariši bili tam kot Pavlovi, v hišo Pavlovih starišev.

»Ali ste že slišali«, to je bila prva beseda, ko je zgovoril, ko je stopil v hišo.

»Kaj?« vprašata oba mahoma.

»O Vašem sinu. Postal je bogataš, ima lepo palačo in živi sijajno. Vsaki dan se zbira pri njem družba, da mu pomaga zapravljati zlato, katero je prinesel iz Kalifornije.«

Roditelja se pogledata. »Žena, ali misliš, da je srečen?« vpraša stari z drhtečim glasom, ko je sel odšel.

»Kako naj bi bil srečen, akoravno je bogat, ko pa je zgubil vero, naju in mir«, odvrne starka. »Morava ga rešiti, dragi mož. Mati Božja je dobra in usmiljena, ona naju ne zapusti. O Marija, pomagaj nam!« Reški pogleda na sliko Bogorodnice.

tarske, luteranske in ne vem, kaj vse ti kvasiš o tistih »cajtengah«. Ker sem pa jaz tvoj prijatelj Barigeljc, bistre glave in dobre pameti, sem takoj, ko sem to izvedel, začel tuhtati, kdo bi neki bil tako »hünšten«, da bi nas v »Štajerca« postavil. Brihtna glava vse izvoha. Prišel sem s svojo šegavostjo tako daleč, da sem prebral celo oni dopis, s katerim so nas mislili v »Štajercu« napadati. Toda pisali so tako počlo, da še celo »Štajerc« ni hotel sprejeti njih dopisa. Seveda mi tudi podpis onega gospoda, kateri je bil tako ponižen, da nas je hotel na tako nesramen način napadati, ni ostal neznan. Ko se ti, posvetna para, priklatiš domov, izročimo ga tebi, da mu zarinkaš njegov lažnjivi jezik. — Pa veš ti, piskroveški grešnik, ptujške »cajtenge« so tudi naše dušne pastirje napadale. Povem ti, da ni še tega dolgo, ko so pisale, da učijo narobe. In da učijo narobe, se je pokazalo v tem, da sta dva fantalina ubila krčmarja Verbovca v Hrastju.

Pomilujem te, ubogi »Štajerc«: Upam, da boš v kratkem kar naravnost spoznal in povedal, da si od hudega obseden, ter da imaš v seki celo belcebuba, sicer bi ne mogel kaj tako podlega zapisati. Naznan mi ti tudi, da so pri nas jabolka po 10 h klg, grozdja je malo pa tudi sliv ni dosti.

Vse to mi je naznanil moj prijatelj Tine Barigeljc, ki ga je, kakor vidite, gospod urednik, sama šaljivost. K temu imam še pristaviti: Srčne pozdrave. Piskrovez.

Iz Slovenjgrada. (Slovenska zastava.) Dne 18. t. mes. o priliki cesarjeve slavnosti razobesila se je iz poslopja »Narodnega doma« slovenska zastava. Pri tem se je pokazalo, da naši posilinemci res ne poznajo nobenih mej v svoji nestrpnosti. Ti Nemci so s silo odvzeli slovensko zastavo in jo zaplenili. S tem so pa pokazali, kako zaničujejo Slovence ter da jim ne priznajo nikakoršnih pravic. To dejstvo dokazuje jasno, da Nemci ljubijo edino le slovenski denar, vse drugo pa, kar je slovenskega, grozno črtijo in zaničujejo.

Še predno je policist zastavo odzvel, prosili smo osebno pri okrajnem glavarstvu okrajnega glavarja, naj prepreči to ravnanje. On pa ni hotel nič storiti, ampak je ravnanje policista mirno gledal. Tudi našega odposlanca je z ostrimi besedami odslovil. Niti na pismo pritožbo ni hotel nič ukreniti, mi smo se morali pritožiti brzojavno na namestništvo. Na to še le je glavar izdal sledečo rešitev ob pol 7. zvečer:

»Mislim, da bo najboljša, da grem tja«, reče mož po kratkem premišljevanju. »Čem mu govoriti na srce, da se spreobrne. A ti, žena, moli ta čas, da najdem besede, ki mu bodo segle do srca.«

»Da, da, dragi mož, le pojdi, tudi jaz sem te misli. Denarje, katere sva si prihranila, bodo zadostovali za pot.«

Stari je zmučen oblekel najboljšo obleko, da bi se ga sin ne sramoval, ter se odpravil na pot. Na vlaku je molil rožni venec.

Naposled privozi vlak v New-York. Po dolgem, trudapolnem hodu najde palačo svojega sina. To je bilo poslopje, lepo in sijajno. Stari je mislil, da je to predsednikova hiša in zopet vpraša, da bi se ne varal.

Po široki ulici, ki je vodila do palače, drdrala je kočija za kočijo. Zale gospice in gospodiči so se vozili v njih. Sluge so se žurili in sprejemali gospodo. Ko ti odido, gre stari v poslopje in hoče v dvorano. A sluga ga osorno vpraša, kaj želi.

»Želim k sinu, ker ga že dolgo nisem videl.«

»Kdo je Vaš sin?« vpraša sluga, na pol radovedno, na pol jezno.

»Pavel Šarlija mu je ime«, reče stari, »in jaz sem njegov oče.«

Drugi sluge in hlapci se zbero in gledajo prezirljivo na ubožca, ki je stal pred njimi v obnošeni obleki. Nekateri so se jeli smeјati.

»Kmetijski zadrugi v Slovenjgradu. Zastavo v belo-modro-rudeči barvi, katere je v jutro, dne 18. avgusta 1904 raz streho hiše »Kmetijske zadruge« v Slovenjgradu plapolala, je vsled ukaza slovenjgraškega predstojništva dopoldne tistega dne uslužbenec občine odzvel in v občinsko pisarno oddal. Prizivu, katerega je kmetijska zadruga takoj proti odredbi mesnega zastopa pri e. kr. okrajnem glavarstvu pismeno vložila, ugodim in ovržem odredbo mestnega občinskega urada v smislu § 90 občinskega reda za Štajersko. Ta odredba občinskega urada prekorači namreč delokrog župana in ni bilo občinsko predstojništvo v Slovenjgradu kompetentno, tako odredbo izdati, ker je mesto Slovenjgradec sedež političnega okrajnega oblastva. Obenem se vrne zastava, katero je mestno občinsko predstojništvo zaplenilo. Nadalje sem primoran v smislu § 7 cesarske naredbe z dne 20. aprila 1854. d. z. l. št. 96 razobešanje belo-modro-rudeče barvne zastave na hiši kmetijske zadruge v Slovenjgradu prepovedati, ker zamore dati vsled sedajšnjega nasprotnega narodnega mišljenja med prebivalci Slovenjgrada razobešanje slovensko-narodne zastave povod nemirom. Proti temu odloku je prosto kmetijski zadrugi v teku štirinajst dni, računši od dneva, kateri sledi dostavi, vložiti priziv na e. kr. namestništvo v Graci pri okrajnem glavarstvu v Slovenjgradu. V slučaju, da bi se priziv vložil, se vendar mora od tukaj oddana prepoved v interesu splošnega mira in reda takoj vpoštevati. — C. kr. okrajni glavar.«

Čudno se nam zdi, da on prepove razobešanje slovenske zastave, ko mu je vendar znano, da je cel okraj slovenski, da šteje kmetijska zadruga 350 članov torej solastnikov »Narodnega doma« v Slovenjgradu, da šteje mesto Slovenjgradec 1.100 prebivalcev, od teh se je pri zadnjem ljudskem štetju priznalo 400 Slovencev. — Še bolj čudno se nam pa zdi, da ne prepove razobešanja frankfurtarce ravno pred »Narodn. domom«. Ali je za Nemce druga mera, kakor za Slovence?!

V Podgorju pri Slovenjgradu se je obhajal letos cesarjev rojstni dan prav slovesno. Na predvečer je gorel na Klančnikovem hribu kres v črkah F. J. I. Pri tej priliki se je streljalo in spuščale so se rakete. Ljudi je privabilo prav veliko na hrib. Drugi dan je koj po 4. uri zjutraj budila godba po vasi ljudi s primernimi koračnicami, vmes pa so se oglašali topiči. Ob pol 9. uri je bila slovesna peta sv. maša, katere se je udeležila šolska mladina, občinski zastop, krajni šolski svet in veliko število občanov. Po sv. maši je svirala godba pri cerkvi cesarsko himno. Nato so se podali udeleženci s šolsko mladino na vrt gostilne g. Rogina, kamor jih je spremljala godba.

Tu se je pričela veselica. 24 otrok je govorilo iz cesarjevega življenja. Za to izvrstno in občudovanja vredno prednašanje gre iskrena hvala gospodu nadučitelju. Slavnostni govor pa je v krasnih besedah razvijal abiturijent gosp. Konrad Šmid. V marsikaterem očesu so igrale solze veselja in ljudstvo je bilo jako ginjeno. Med odmori pa nas je kratkočasila godba. Po dovršenih govorih se je pogostila šolska mladina, potem pa se je pričel slavnostni banket. Po končanem obedu je g. župan v lepih besedah napil na presvitlega cesarja s trikratnim »živijo«. Od mnogobrojnih udeležencev je odmeval navdušeni trikratni »živijo« našemu milemu vladarju.

Ko je bil slavnostni del pri kraju, oglašili so se pevci, godba, igre in zabave ni manjkalo. Ko nas je zvečer piš pregnal iz vrta v notranje prostore, se je začelo res veselo življenje. Med veselico je župan predstavil podčastnika g. Vinko Ocvirk, kateri je še služil pod slavnim vojskovodjem Radec-kjem. Ljudje so ga burno pozdravljali z »živijo«-klici. Da je ta slavnost tako imenitno izpadla, gre v prvi vrsti zahvala slav-

nostnemu odboru in slav. občin. zastopu ter tistim, ki so precejšne svote podarili za to slavnost. Bog povrni obilo! Tistim, ki bi bili v prvi vrsti dolžni udeležiti se slavnosti in so brez opravičenja izostali, pa kličemo: Vzdramate se!

Sv. Lovrenc nad Prižinom. (Političen shod.) Gospod urednik, ker so zadnji čas razni listi vedeli toliko povedati in pisati o naši občini ter novem občinskem odboru, da ste tudi Vi kot resnicoljuben mož morali popravljati grde laži teh nemškutarških listov, zato Vam poročam danes nekoliko vrstic, da boste imeli mirno vest ter popolno prepričanje, da je bilo prav, ko ste poročali, da zadnja naša občinska volitev ni zmaga od strani nemškutarjev, temveč zavodnih poštenih slovenskih mož. Evo dokaz. Zadnje nedeljo zjutraj so lepaki naznanili, da nas popoludne ob dveh obišče v Gajšekovi gostilni demokratski kandidat za deželni zbor. Malo pred dvema je bilo zbranih na zborovališču že precej zavodnih teharskih mož in mladeničev, pred hišo pa nekaj demokratov. Ob dveh bi bili mi lahko začeli zborovati, a sklenili smo čakati sklicatelje zborovanja. Kmalu po dveh prikoraka novoizvoljeni gosp. župan lovrenski z množico vrlih svojih mož in mladeničev, tako, da se je soba napolnila. Sedaj otvori na željo pričujočih domači gosp. kaplan zborovanje. Predsedstvo je bilo izvoljeno ednoglasno — eden ni hotel nič reči —. Predsednik je bil načelnik teharskega katol. političnega društva Martin Vizjak, namestnik vrli g. župan lovrenski J. Ocvirk, zapisnikar pa gosp. nadučitelj lovrenske šole Jezovšek. Besedo dobi gospod kaplan. Komaj začne govoriti, že zašumi po sobi: že gredo. Govornik se ne zmeni za to ter nadaljuje svoj skoraj eno uro trajajoči govor, kojega so navzoči mnogokrat prekinili z burnimi živijo klici. G. kaplan Janez Čemažar so nam prav po domače razložili važnost vsake volitve in dokazali, kako silno napačno da ravna, kdor ne gre volit misleč, brez mene bodo že opravili. Poučili so nas, kako da se vrši tajna volitev, koje do sedaj še nismo poznali. Ko so nam z mnogimi res smešnimi izgledi dokazali, da moramo pošiljati slovenske svoje otroke, če jih res ljubimo, ne v nemške šole, kjer pozabijo še slovensko, nemškega se pa ne naučijo, temveč v slovenske šole, kjer materinega jezika ne pozabijo, pa se tudi nemškega naučijo. Rekli smo vsi pričujoči pravi Slovenci, da ne maramo in ne potrebujemo nobenega Nemca, da bi z nami volil, a da zaničujemo in preziramo vsakega, ki radi par vinarjev zataji svoj rod in njegovo korist. Resnici na ljubo moramo priznati, da so demokrati bodisi štorski, bodisi trboveljski mirno in dostojno poslušali. Sedaj da gospod predsednik besedo demokratskemu kandidatu. Razvil je svoj program, kojega so navzoči večkrat prekinili z »ne« in raznimi vprašanji tako, da jih je moral predsednik večkrat miriti. Govornik je rekel, da je namen četrte skupine t. j. sedajne volitve, da bi tudi delavci dobili v deželnem zboru svoje zastopnike. Ko se je izrazil, da je za poddržavljenje ljudskih sol, poprašali so poslušalci prav umestno, kdo pa bo državi dal denar ali ne tudi kmetje z izjemo, da bi potem ne imeli prav nobene pravice pri soli. Vprašanje, kaj bi on storil, ko bi kot poslanec dobil prošnjo za poldnevni pouk od krajnega šolskega sveta iz kakih gorskih krajev, kjer so sami kmetovalci; čujte, to vprašanje je rešil tako-le: Ustanovila naj bi se še ena šola, v kateri naj bi bil celodnevni pouk za tiste, ki se hočejo bolj izvežbati, a drugi naj hodijo v poldnevno šolo. Če povem, da je tu nastal velik šum, se pač ne bodete čudili. Neko namigavanje, da naj bode duhoven v cerkvi, moral je vsled hrupa hitro opustiti, ko so ga gospod kaplan opomnili, da je Jezus rekel: »Pojdite po vsem svetu...« tedaj tudi tu sem med demokrate. Predsednik mu je za govor določeni čas še nekoliko podaljšal. Na našo prošnjo, da bi nam kaj povedal o našem deželnozbornem kandidatu Frd. Rošu, vedel

je le malo povedati. Predsednik je malo pred pol peto uro zaključil zborovanje. Ko so Teharčani z vrlimi Lovrenčani po zborovanju ostali še malo časa na zborovališču, tedaj so pritiskali temu dnevu nepogubno pečat vrli močje lovrenske občine s tem, da so skoraj brez izeme vsi pristopili h katol. političnemu društvu na Teharjih z letnim doneskom ene krone.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Mladiški shod v Zagorju. Dne 28. avg. se vrši mladiški shod za kozjanski okraj v Zagorju. Predpoldan se udeležijo mladiči sv. opravila v Zagorju, ki se začne ob 10. uri, potem pa odkorakajo skupno na Lesično, kjer se bo vršil mladiški shod Mladiči kozjanskega okraja, na dan in pokazite, da je pri vas doma katoliško-narodna zavednost. Skrbite, da bo pri vas shod veličasten, kakor so bili vsi dosedajni mladiški shodi na Slov. Štajerskem.

Mladiški shod na Brinjevi gori. Mnogozaželjeni dan za mladiče konjskega okraja se bliža. Dne 8. sept. bo na Brinjevi gori mladiški shod. Ob 10. bo cerkveno opravilo in potem koj zborovanje za mladiče. Govorniki so že naznanjeni. Na noge, mladiči konjskega okraja!

Mladiški shod v Slov. Bistrici. V nedeljo, dne 18. septem. 1904 boe mladiški shod v Slov. Bistrici za okraj Slov. Bistrica. Ob 10. boe pri sv. Jožefu cerkveno opravilo samo za mladiče, po cerkveni slovesnosti se koraka v mesto, kjer se takoj vrši veliko zborovanje mladičev! Mladiči na noge! Udeležba mora biti sijajna in obilna! Na shodu naj ne manjka noben mladič našega okraja!

Polzelani in drugi Savinjčani pozor! Nekateri nasprotniki (nemškutarji in socijalni demokratje) obetajo, da pridejo na naš shod. Glejte torej, domači močje in mladiči, da pridete v obilnem številu, da ne bo nasprotnikov več; to bi bila sramota! Shod se vrši v nedeljo, dne 28. avgusta pri g. Cimpermanu na Polzeli in se začne točno ob 3. uri popoldne, torej ravno po večernicah. Še enkrat: pridite vsi in o pravem času!

S pošte. V višji plačilni razred je povzdignena poštna opraviteljica Elza Hofman v Slovenjgradcu in poštni opravitelj Mihael Strauss v Rogatcu. S službami sta menjala poštna opravitelja Anton Boc v Ptuj in Fr. Rumpf v Zidanemmostu. Prestavljen je poštni opravitelj Ivan Kristoferič iz Pragerskega v Maribor in poštna opraviteljica Karolina Sivka iz Feldbaha na Pragersko.

Grozen umor v Mariboru. V ponedeljek, dne 22. t. mes. zjutraj je našel nek kmet grede v mesto na poti, ki pelje ob Dravi od Stare drave proti Mariboru, mlako krvi in čop las, ne daleč od tam na strmem obrežju reke pa nago truplo in na bližnjem grmovju raztreseno žensko obleko. Policija, katero je obvestil, je prišla s sodnijsko komisijo na lice mesta in dognala, da je truplo ženske, ki je imelo na vratu, prsih in nogah rane. Obleka je bila razmetana po grmovju. Truplo je imelo oblečeno samo nogavice. Prepeljali so jo v mrtvašnico v Maribor, kjer so spoznali, da je umorjena 35letna Antonija Posch, pristojna v Oplotnico. Poizvedovanju policije in orožništva se je posrečilo dognati, da je umorjena bila v gostilni v Kamnici in šla zvečer domu. Zločinec je najbrž zvalil

Poseb na ta samotni kraj ob Dravi ter jo tam umoril. Nato je dekletu slekel, da bi je nihče ne spoznal ter vrgel truplo in obleko po strmem obrežju v Dravo. Usoda je hotela, da je vse obviselo na grmovju in skalah ter ni padlo v Dravo, katera bi bila vse odnesla ter na ta način zakrila zločin. Ponesrečena ima na vratu globoko rano, ki sega skozi cel vrat do hrbtišča. Trebuha ima 6 cm na dolgo razparan. — Morilec so prijeli včeraj zjutraj. Izdal se je na ta način, da je začel bežati, ko sta šla slučajno dva orožnika proti njemu. Imenuje se Anton Majcen iz Podvinc pri Ptuj. S svojo ženo, od katere živi ločen, ima dva otroka. Kaznovan je že bil zaradi tepeža in ga je sodnija baje zopet zasledovala zaradi nekega prestopka. Dozdaj ni hotel priznati umora, izgovarjal se je, da sta dva druga to storila. Laganje mu pa bržkone ne bo veliko pomagalo, ker so našli njegovo nedeljsko obleko krvavo, na rokavu izprano, na kolenu je pa velik kos izrezal. Skušal je odpraviti sledove krvi. Z umorjeno je imel ljubimsko razmerje.

Pozor kmetovalci! C. in kr. vojaško oskrbovališče v Mariboru namerava kupiti od 1. sept. 1904 pa do konca februarja 1905 samo od kmetov 1000 q pšenice, 1600 q rži in 3000 q ovs. Dotični kupni razglas so na vpogled pri vsakem občinskem uradu, natančni pogoji se izvejo pri c. in kr. vojaškem oskrbovališču Eisenstrasse 16, med uradnimi urami od 8. do 12. ure dopoldne. Kupovala se bo tudi množina pod 100 q.

Cesar je pomilostil povodom svojega 74. rojstnega dne 88 kaznjencev. Od teh je pomilostenih v moški kaznilnici v Mariboru 7, v ženski v Begunjah 6.

Orehovski Bratschko — kandidat? Takozvana »Štajerčeva« stranka in nekateri Nemci (pravzaprav posilinemci) ptujškega okraja so postavili za kandidata v IV. skupini Bračkota ali Bratschkota kakor piše »Štajerc«. Zadnji »Štajerc« ga že priporuča. Vendar se je že tudi med »Štajercijanci« začelo jasni ter pravijo, zakaj naj vedno hodimo v ogenj za tega Bračkota, kojega slava je v lastnem okraju hira. Ti nezadovoljneži hočejo voliti jajčnega »handlarja« Supanca v Pristovi.

Iz Ptuj. Navada, da bi kmetijski sinovi pohajali v gospodarske šole, je pri nas Slovencih vse premalo razširjena. In vendar je baš bodočim »gospodarjem«, kmetijskim sinovom krvavo potrebna. Gospodarske razmere so se tako spremenile, da je neizmerno težko dobro kmetovati, da ni mogoče niti vstrajati, tem manj napredovati, ako ni pridnih rok in vsega potrebnega znanja v glavi. Tu bi morali stariši tudi denarne žrtve za svoje sinove izdajati, kateri so namenjeni za naslednike na domačiji. Ker pa tega stariši ne morejo sami storiti, pa naj se vsaj pravočasno pobrigajo za denarne podpore tam, kjer je mogoče te dobiti. Posojilnica v Ptuj podela tudi za bodoče leto nekaj takih podpor. Sinovi in stariši naj ne zamude se pravočasno odločiti za kmetijsko šolo in prositi za podporo pri posojilnici. Dokler ne bo imela vsaka vas nekaj izsolanih kmetov, ne bo opaziti napredka med gospodarji. Brez tega pa gremo rakovo pot, propade kmet!

Morilec svoje žene. V soboto, dne 20. t. m. zjutraj je našel čuvaj Lah na tiru blizu Dornove povoženo žensko truplo. Dognalo se je, da je mrtva 31letna posestnica Cecilija Šegula (po domače Kralj) iz Dornove. V nedeljo je bila žena pokopana. Ker je pa šla med ljudstvom govorica, da je ženo mož umoril, je prišel v nedeljo zvečer k njemu orožnik ter mu rekel, da ga mora v imenu postave aretirati, ker je umoril svojo ženo ter jo bos zanesel na tir. »Ja, saj sem bil bos«, je odgovoril morilec prestrašen. Priznal je potem, da mu je pomagal pri umoru krojač Mark. Oba sta dala ženi v petek večer, ko je že spala, zanjko za vrat, jo vlekla v drugo sobo, tam ji porinila glavo v škaf vode, nato jo je njegov tovariš vdaril trikrat s se-

kiro po glavi. Potem sta si skuhala svinjskega mesa in pila žganje. Po polnoči sta nesla truplo na pol ure oddaljeni tir, Orožništvo je zaprlo tudi žensko, ki je drugi dan brisala krvava tla.

Sv. Jurij ob Štavnici. V zadnji številki »Slov. Gospodarja« je bilo čitati, da je 16. t. m. v Gradcu umrla Berta Čirič, žena tukajšnjega organista, kar pa ni povsem res, ampak glasiti bi se moralo »prejšnjega tukajšnjega organista«. Toliko resnici na ljubo. — Valentin Kocbek, organist.

Iz Ljutomera se nam poroča, da je tudi do ogrske meje priromal narodni kolek in da ga prodaja v Ljutomeru edino le narodni trgovec g. Alojzij Vrščič, ki ima v zalogi tudi vse druge Cizil in Metodove reči! Segnite Ljutomerčani pridno po narodnem koleku!!!

Čadramlje. Dne 12. avg. ob 3. uri je ena ploha prišla od Konjic, druga je priplavala od Poljčan. Pri nas sta se oba oddelka srečala. Na sicer ne obsežnem torišči zblizanja sta pa vsipala neusmiljeno točo. Ta je vzela hajdino, oklestila sadonosnike, za dobro polovico skrčila trgatve.

Število volictev. V artiški občini je volictev za četrto skupino 309, Teharje 421, Sv. Lovrenc nad Prožinom 171. Prosimo nadaljnih poročil!

Nevarna bolezen čebel. C. kr. namestništvo priobčuje sledeči razglas: »V sosednih kronovinah, posebno na Nižje Avstrijskem in Kranjskem, je na mnogih krajih pri čebelah nastopila gniloba, katera vsled svoje velike nalezljivosti in opustošenja v panju lahko uniči cele čebelnjake. Gnoloba obstoji v tem, da mladi čebelni črvički hitro umro, svojo lepo barvo izgube, se zgrbančijo, ter postanejo temni in rumenkasti, slednjič se razkroje in spremenene v rjavkasto-sivo, smrdljivo in vlečečo tvarino. Tudi pokriti zalegi ne prizaneso bolezni. Pokrovčki so vdani namesto vzbočeni in imajo večkrat neenake luknjice. Ako je že v panju pč veliko gnilo satovje, ni nobene druge pomoči, kakor sežgati cel panj. Vsakega čebelarja pozivljemo v njegovo lastno, kakor tudi skupno korist čebelarstva, naj svoje ljudstvo strogo opazuje in, ako dobi bolno zalego, naj se obrne za svet in pomoč do kakega izurjenega in izkušenega čebelarja ali pa do čebelarskega društva.«

Nesreče. Na Bregu pri Ptuj so našli mrtvega Ivana Omulec od Sv. Trojice. Sodi se, da je padel z voza ter se ubil. — V premogovniku v Škalah je ubilo dne 10. t. m. premogokopa Ferd. Skornšek. Ponesrečeni je star 36 let. — Blizu postaje Brežice so našli dne 17. t. mes. zjutraj kovača Franca Hlastan iz Senove težko poškodovanega. Ko so ga pripeljali v brežiško bolnišnico, je umrl. Bržkone je padel z vlaka.

Hmeljska letina v Savinski dolini letos dobro kaže in cene hmelju so prav visoke. Cena za kilogram je že nad 4 krone in se utegne še zvišati.

Iz Zdol pri Brežicah. Dva politična shoda smo imeli že v naši Pieterski občini, o katerih pa »Slovenski Gospodar« dozdej še besedice ni omenil. Pretečeno leto 1903 je zborovalo društvo »Sava« v Zgornji Pohanci v gostilni našega župana gosp. Pajdaša; a letos 7. avgusta na Zdolah v gostilni g. Šoba-ta. Na obeh shodih je bil navzoč naš deželni in državni poslanec g. J. Žičkar, kateri je naše ljudstvo temeljito podučil o razmerah, katere vladajo v štajerskem deželnem in dunajskem državnem zboru. Tu smo se le spoznali, kakšne krivice moramo Slovenci sploh in posebej se mi kmeti trpeti, ker se nam kratijo naše politične in narodne pravice. Samo od sebi je umevno, da nam je gospod poslanec ob zadnjem zborovanju 7. avgusta obširneje razlagal novo postavo zastran volitve v deželni zbor, ki se bo vršila dne 20. septembra t. l. Tu smo spoznali veliko važnost te volitve ter obljubili

gospodu poslancu, da vsi pridemo na volišče. Rodoljubi naj bi take shode priredili prihodnje nedelje pred volitvijo v vsaki župniji, da če mogoče v vsaki večji vasi, ter v nemali naše ljudstvo, da se dne 20. septembra vsakdo vdeleži volitve, ki je poklican k temu. Rodoljubi naj te dni, ko bodo volitveni zapisniki razpoloženi v občinski pisarni, pridno pregledujejo, ali ni morda kdo izmed naših izpuščen ali kak nasprotnik po krivem vpisan. Te volitve bodo pokazale, katera občina je najbolj probujena ali pa — zaspana. Na imenovanih dveh shodih »Save« so nastopili še drugi govorniki, ki so svojega poslanca povpraševali o tej ali oni važni gospodarski zadevi.

Iz Dola pri Hrastniku. V ponedeljek, dne 1. avg. je bil tukaj semenj. Živine je bilo precej, toda kupčija slaba, ker je cena živini nenadoma nizko padla. — Istega popoldne je bilo bolj otožno vreme. Treskalo je in tudi dež je šel nekoliko. Treščilo je tukaj v kozolec vdove Ane Drnovšek po domače Jurjevke. Pogorel je do tal. Škode je mnogo, kajti vsi pridelki, ki so bili spravljeni, so vničeni. Reva ni bila zavarovana. — Dne 6. t. m. zvečer okrog enajste ure se je čulo z zvonika podružnice sv. Jurija biti plat zvona. Gorelo je v okolici. Pogorelec je Matevž Hribšek, bivši posestnik, a sedaj rudokop na Vestfalskem. Zgorel je živinski in svinjski hlev. Ljudje, ki so prihiteli na lice nesreče, so delali, kar se je dalo, da se ni ogenj razširil na bližnja poslopja. Gospodarsko poslopje je na samem. Posestvo je oskrboval stari bivši gospodar Mihael Hribšek ter redil eno kravo, enega volička, 10 svinj, 3 koze in 7 ovac, kar pa mu je sedaj vse zgorelo, ker nihče ni ognja pravočasno zapazil. Na kak način je ogenj nastal, ni znano. Škode je veliko, posebno ker niso bila gospodarska poslopja zavarovana.

Vaje tretjega vojnega zbora. Ta zbor ima sedaj vojaške vaje v sledečih okrajih: Brigadne vaje imata: 11. in 12. pehotna brigada od 10. do 22. avgusta pri Köflahu in Smohorju; 55. in 56. pehotna brigada od 19. do 28. avgusta na planjavi okolo Komna. Vaje pehotnih divizij: 6. pehotna divizija od 29. avgusta do 8. septembra pri Beljaku, Feldkirchen, Moosburgu; 28. pehotna divizija od 20. avgusta do 10. septembra na planoti okolo Komna, potem Zagradu, Korminu, Vrhpolje, Gorica; svobodne vaje bo imela: 6. peh. divizija z 22. divizijo deželne brambe dne 9. in 10. septembra pri Celovcu.

Cerkvene stvari.

Duhovne vaje se vrše ta teden v Mariboru. Vodi jih jez. o. Ernest Grossheimann. Udeležencev je 99.

Spremembe pri lazaristih. Č. gosp. Alojzij Pogorelec pride iz Celja v Maribor, č. g. Vinko Krivec iz Maribora v Celje.

25 letnico mašništva je obhajal č. g. M. Čeranko, župnik v Sevnici. Še mnogo let!

Dvestoletnica obstanka romarske cerkve v Rušah se bo letos obhajala prav slovesno ruško soboto in nedeljo, t. j. 10. in 11. septembra. V osmini se bo romarjem vedno lahko v cerkvi postreglo. Natančnejši spored naznadimo prihodnjič.

Sv. Peter pri Mariboru. V zavodu tukajšnjih šolskih sester se je vršila dne 11. avgusta ob 4 uri popoldne jubilejna slavnost v čast brezmadežnega spočetja Device Marije. Prav spretno so gojenke v petih živih podobah predstavljale glavne misli Marijinega slavonspeva »Zdrava morská zvezda«, vmes je pa mešan zbor pel razne pesmice po Hallerju in L. Seydlerju. Prav ganljiva je bila tudi otroška igra »Marijini otroci« v petih dejanjih, ki je izrekla za podlago resnično dogodbo, katera se je vršila v 14. stoletju na obalah Jadranskega morja. Sicer

skromna slovesnost je podala navzočim veliko duševnega užitka in kaj prijetno se je slisala lepa slovenščina iz nedolžnih otroških vrst. — Od 3. do 8. septembra se bo vršila cerkvena jubilejska slovesnost v tukajšnji romarski cerkvi Matere božje na Gori. Pobožnost bodo vodili očetje lazaristi. Vse dni bodo prihajale procesije od raznih strani.

Velika romarska pobožnost se vrši od 3. do 8. septembra t. l. v prenovljeni romarski cerkvi Matere Božje na Gori pri sv. Petru niže Maribora. Vodili jo bodo č. gg. lazaristi iz Celja. Vsak dan bode več pridig, ki se bodo vrstile tako, da se jih lahko vdeležijo tudi romarji, ki vsako leto ravno ob tem času prihajajo iz najdaljših župnij Slovenskih goric in Dravskega polja. Vse procesije, ki bodo prišle v tem času na Goro in se napovedale podpisavanemu župniku, čeravno pridejo same brez duhovnika, se bodo slovesno sprejemale. Napovedane so: procesija iz Sv. Marjete, Sv. Ruperta in Sv. Barbare ter mladeniška zveza iz Jarenine. Vse častilce naše Matere Gorske vabi k tej romarski pobožnosti in prosi potrebnega obvestila Matej Širaki, župnik pri Sv. Petru niže Maribora.

Umril je dne 14. avgusta ob 4. uri popoldne č. g. Val. Tamše, župnik na Prihovi pri Konjicah, v starosti 65 let. Narodil se je l. 1839. pri Sv. Miklavžu pri Slov. Gradcu, v mašnika je bil posvečen l. 1872. Kapelanoval je na več težavnih župnijah, potem je bil župnik na Kehlju na Pohorju, zadnjih 14 let pa na prijazni Prihovi. Njegov pogreb v torek, dne 16. t. mes. je bil prav veličasten. Govoril mu je v slovo veleč. g. Fr. Hrastel, dekan konjiški, maševal pa preč. g. Anton Hajšek, kanonik in dekan bistrški in tudi vodil pogreb v spremstvu še 21 gg. duhovnih tovarišev in skoraj neštete množice ljudstva.

Celje. Pouk na tukajšnji orgljarski šoli se prične dne 15. sept. t. l. kakor po navadi. V šesti tečaj se bo sprejelo samo 7 na novo oglašanih gojencev, a ostali pridejo na vrsto drugo leto.

Dekliški Marijin shod pri Sv. Trojici v Slov. gor. To je bil dan, ki nam ga je dal Gospod, ki ga nam je izprosila Marija Brezmadežna! Tako se je glasila soglasna sodba vseh udeležnic trojiškega deklškega Marijinega shoda. Da, zares, to je bil nad vse veličasten zbor deklet. Še nam je v živem spominu nepozabni lanski mladeniški shod, ki je zbral vse mladeniče celih Slov. goric. Letošnji deklški shod ne zaostaja za njim. Prihitelo je v nedeljo, dne 21. avg. gotovo 2000 slovenskih deklet v Jeruzalem Sloven. goric k Sv. Trojici, počastit Brezmadežno ob njenem jubileju, med njimi do 500 belo oblečenih deklet z venčki. Mogočno in ljubeznivo so doneli trojiški zvonovi v pozdrav prihajajočim deklškim procesijam. Došle so od Sv. Lenarta s č. g. kaplanom Janžekovičem, od Sv. Roperta s č. g. župnikom Pajtlertjem, od Sv. Jurija v Slov. gor. s č. g. župnikom Šijancem, od Marije Snežne s č. g. župnikom Lahom, od Sv. Benedikta s č. g. kaplanom Gomilšekom, od Negove s č. g. K. Vitmajerjem, od Sv. Antona s č. g. kapl. Škamlecem, le župnija Sv. Ana in Sv. Bolfenk sta naredila izjemo, od tam ni bilo procesij, pač pa je došlo posamezno nekaj deklic. Izven lenarške dekanije so prišle v procesijah dekleta od Sv. Petra pri Radgoni in od Sv. Barbare pri Vurberku. Nekaj deklic je došlo od Kapele, Sv. Andraža, od Sv. Urbana in od Sv. Petra in Pavla v Ptuj. Ogrske Slovenke so bile v lepem številu zastopane iz Tišine in Cankove, od Sv. Jelene in Sv. Sebastijana. Poleg duhovnikov so bili navzoči tudi trije bogoslovci. Ganljivo je bilo gledati prihajajoče belo-pisane procesije z deklškimi križi in zastavami. Pristrčno lepo so jih sprejele trojiške deklške družbe pri slavoloku s križem in zastavo. — Ob 10. uri je imel vlč. o. Nikolaj Meznarič, gvardijan in župnik trojiški, slavnostno pridigo. Govoril je z mla-

deniško navdušenostjo o verski resnici Marije brezmadežnega spočetja in kako bi naj dekleta posnemale Brezmadežno v nje živi veri, v nedolžnem življenju in iskreni pobožnosti. Slovesno sv. mašo je daroval z azistenco č. o. Bernard Jamar, med sv. mašo se je udeležilo res častno število deklet skupnega sv. obhajila. Konec sledi.

Društvena poročila.

Bralno in pevsko društvo »Maribor« priredi dne 4. septembra t. l. v »Narodnem domu« veselico, za katero se že sedaj pridno pripravlja. Ker to društvo, katero obstoji deset let, po daljšem času zopet enkrat javno nastopi, je upati, da bode udeležba jako velika. Naj torej nihče ne zamudi, se veselice vdeležiti, ker bo vspeled jako zanimiv.

Št. Jurij ob juž. žel. Po prizadevanju nekaterih domačih fantov ustanovilo se je tukaj prvo tamburaško društvo z imenom »Rinik«. Svoj prvi občni zbor skliče se na dan 4. septembra t. l. pri g. Alojziju Nendl. Vabi se vse naše narodne prijatelje, da nas obiščejo v največem številu in da pristopijo kot izvršujoči ali podporni člani.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Na primiciji č. g. Jožefa Krajncsa se je dne 17. avg. za mariborsko dijaško kuhinjo nabralo 60 K. Posnemanja vredna darežljivost! Med darovalci pa moramo s posebno hvalo omeniti kmetico Alojzijo Slana iz Brezja, ki je sama dala deset kron. Čast ji in primerna zahvala, kakor tudi vsem onim, ki so k tej lepi vsoti kaj pripomogli! Bog plati!

Kmetijsko bralno društvo v Gornji Radgoni obhaja letos, dne 11. septembra desetletnico svojega borbe polnega obstanka. V trajni spomin na ta dogodek in da se slovesnost tega dne poviša, je sklenil odbor, oskrbeti za društvo zastavo in jo dati omenjenega dne blagosloviti. Ker pa društvu ne dostaja za to potrebnih pripomočkov, prosi podpisani odbor tudi vse znane prijatelje in dobrotnike slov. naroda, da nam s kakim darom pripomorejo spraviti si zastavo, pod katero se bodo zbrali ob raznih prilikah zavedni Slovenci in Slovenke našega obmejnega kraja. Zahvaljuje se vam že naprej: Odbor »Kmetijskega bralnega društva« v Gornji Radgoni, dne 20. avg. 1904 — Za odbor: Jos. Lončarič m. p. t. č. podpredsednik, Fr. Horvat m. p. t. č. tajnik.

V Arjivasi je dobila prostovoljna požarna bramba ravnokar novo brizgalno, katera se bode dne 4. septembra t. l. slovesno blagoslovila. Natančen dnevni red se bo v kratkem naznanil. Bratska društva se že danes na to slavnost opozarjajo in vabijo k obilni vdeležbi. Zatorej na veselo svidenje dne 4. septembra v Arjivasi!

Iz Gotovelj. Minil je zopet za Gotovlje veseli in velepomemben dan, katerega hočem tukaj kolikor mogoče kratko opisati. Tukajšnja prostovoljna požarna bramba si je v kratkem času svojega obstanka z lastno požrtvovalnostjo in tudom, s pomočjo dobrotnikov, podporo deželnega odbora in pripomočjo domače hranilnice in posojilnice, nabavila najpotrebnejšo opravo in gasilno orodje. Najvažnejša, nova, izvrstna brizgalna se je v nedeljo, dne 14. avgusta t. l. blagoslovila. Na povabilo domače požarne brambe prihitala so bratska društva k tej slavnosti od blizu in daleč. Korporativno so se vdeležile slavnosti požarne brambe iz Žalca, Sv. Petra v Sav. dolini, Kaple, Latkove vasi, Ojstrške vasi, Gomilškega, Pake in Arjevsi. Zastopana je bila po odposlancih »Zveza slov. požarnih bramb« in požarna bramba Grajska vas. Pri sprejemu ob državni cesti je vdeležence srčno pozdravil načelnik domače požarne brambe g. Andr. Antloga, ki je obenem tudi gotoveljski župan. Vrla gotoveljska dekleta so ckinčala prsi slovenskim junakom z dišečimi šopki. Med gromenjem topičev, pritrka-

vanjem zvonov in z godbo na čelu in pod poveljstvom podnačelnika žalske požarne brambe g. Franceta Voh, odkorakala je cela četa, broječa nad 200 mož v društveni opravi na slavnosten prostor sredi vasi pod lipo v Gotovlje, kjer je čakalo že na stotine občinstva od blizo in daleč. Po razvrstitvi požarnih bramb blagoslovil je domači gospod župnik Jak. Zupanič z vencu in cveticami okrašeno novo brizgalno. Po blagoslovu pa je krasno in navdušeno govoril o namenu in pomenu požarnih bramb. Iz srca izrečene besede so našle odmev v srcih poslušalcev in navdušenja ter veselja je bilo rosno marsikatero oko. Za njim je še ravno tako z vnmemo govoril odposlanec »Zaveze« gosp. Ivan Kač in spominjal na slovesno zaobljubo, katero je oddala domača požarna bramba pri blagoslovljeni brizgalni v roke gospodu načelniku. Slednjic se je vsa slavnost razvila v splošno ljudsko veselico. Odmevali so poskočni, veseli glasovi godbe in milih pesmi. Srečolov in šaljiva pošta dala je zopet drugim zabavo. Tako je vse prehitro minil krasni dan sreče in veselja. Po kratkem bratskem sestanku nastopila je zopet ura ločitve. Ostali smo zopet sami in plapolajoče zastave spominjale so nas krasnih uric skupnega veselja. — Tone Gotoveljski.

Sv. Barbara v Halozah. »Odpri sreč, odpri roké, otiraj bratovske solzé, sirotam olajšaj gorjé« (S. Gregorčič), to je geslo našega »Podpornega društva ljudske šole«, katero je bilo stoprav začetkom tega leta ustanovljeno. Ta mladič med družvi je v nedeljo, dne 14. t. m. v prvič javno nastopil. Uprizorilo je šolsko veselico, kakoršne še ni bilo nikoli v tem kraju. Udeležba je bila res mnogobrojna. Poleg domačinov je bilo videti med gosti mnogo Ptujčanov, Marjetinčanov in Leskovčanov; prišli so tudi prijatelji šole iz Polenšaka, Sv. Vida, Zavrča in celo iz daljnega Sv. Tomaža pri Ormožu. Da se je veselica tako izvrstno obnesla, se imamo zahvaliti v prvi vrsti visokorodni gospej baronici Adalberti Kübeck, katera je blagovolila društvu pokloniti 135 prelepih dobrot, in pa gospodična Blasova, ki je z veliko vnmemo razpečavala s pomočjo svojega brata Emila karte ter nabirala dobrote in prispevke za tombolo. Hvala gre nadalje vsemu domačemu učiteljstvu, izmed katerega sta imela posebno mnogo truda s pripravljanjem za veselico gg. Šerona in Kotzmuth. Ne smemo še pozabiti obrtnikov: Korenjak, Reicher, Zorko in Čeh, ki so tudi karte razprodajali, ter gospodičen: Toplak, Kocmut in Korenjak, ki so na dan veselice z gospodično Blasovo prodajale šopke, sladčice in konfeti. Društvo je imelo tudi lep gmoten uspeh, kajti veselica je vrgla lep znesek: čistih 300 kron. — S početkom novega šolskega leta vstopi najnadarjenjši učenec tukajšnje šole s pomočjo društva v gimnazijo, in prihodnjo zimo se otvori šolarska kuhinja. Znabiti se bode potem tudi domače kmetško ljudstvo, izmed katerega šteje sedaj društvo celih šest udov, bolj ugrelo za dobrodelno podjetje ter ne bode več besedičilo, da viničarski otroci niso podpore potrebni. Društvo se bode oziralo edino le na gmotno stanje dotičnih starišev. Očividno je tedaj, da lahko vsak s pristopom k društvu z dvema kronama svojemu bližnjemu in tudi sebi pomaga.

Ciril-Methodova slavnost v Laškem. V nedeljo, dne 21. t. mes. je naše bralno društvo zopet priredilo za laške razmere pomembno slavnost. Zbralo je pod svojim okriljem vse sloje laškega prebivalstva. Veselo znamenje je posebno to, da so začele zahajati k slovenskim zabavam in slavnostim osebe in rodbine, ki so se dosedaj ogibale slovenske družbe iz strahu pred nemškimi terorizmom. Bilo je prav veliko število trških rodbin. Da se je trlo kmečkega ljudstva obilno število, je umevno samo ob sebi. A prišli so tudi gostje iz Celja, Zidanega mosta, Hrastnika, Trbovelj, Loke itd. Vse te okolščine se morajo povdarjati tembolj, če se pomisli, kako

se je o birmi delalo na vse pretege in rabilo vse pripomočke, da bi se vzel trgu slovenski značaj. Znani so, pravimo, laški birmski dogodki celemu svetu, zakaj vse, kar se mora klanjati nemškutarskemu nasilstvu, je bilo v njegovi službi. Lagali so v vseh nemških listih, celo izven Avstrije, označili so Slovence, posebno naše mladeniče kot roparsko druhal, pred katero nisi varen življenja. To vse radi tega, ker so branili slovensko zastavo, sicer mirno, a pogumno. Ves sodnijski aparat je še sedaj na delu. Pa čudno! Vse dosedanje sodnijske obravnave so pokazale in razkrinkale trško nemčurstvo v pravi luči. Klaverno in sramotno so presedeli po ječah ravno tisti elementi, ki so nastopili kot tožitelji proti slovenskim mladeničem. Ves satanski načrt se je popolnoma ponesrečil. In to jih jezi, reže in peče, ta propad, ta sramota. Drugi vzrok je ta, da niso sedaj več tako napolnjene prodajalne in krême. »Kaj bo«, vzdihujejo že sedaj, »če se bo to nadaljevalo?« Ljudstvo začinja spoznavati volkove v ovčji obleki, začinja se zavedati gesla: svoji k svojim! V duhu že vidijo pred seboj svoj bankerot, svoj propad tisti trgovci, krêmarnji in usnarjari, ki radi sprejemajo slovenski denar, a so nečuvno praganjali našo zastavo. Praganjali, pravimo. Sedaj so že izgubili svoj pogum. O priliki otvoritve delniškega vrta je nemoteno vihrala raz visoko stavbo slovenska trobojnica in zadnjič pri slavnosti pri prosti zabavi na vrtu jih tudi ni več bodla v oči slovenska zastava. A slavnost sama jih je morala neznošno vznemirjati, zakaj skoro vse, kar ni našega duha, se je odpeljalo na — izprehod! Kako pa smo se mi Slovenci razveseljevali? Kako smo slavili apostola Slovanov, sv. Cirila in Metoda? Bila je prijetna, pa tudi koristna slavnost. Po pozdravni pesmi, katero je domači pevski zbor, kakor vse druge točke, prednašal s točno izvežbanostjo, je društveni predsednik g. Bosina navedel pomembne in upravičene vzroke, zakaj mi Slovenci kakor Slovani sploh proslavljamo sv. Cirila in Metoda. Igrali »Sv. Neža« in »Ne vdajmo se!« ste znani. V prvi igri je vsaka igralka požrtvovalno izvršila svojo nalogo. Z resnostjo se mora menjavati veselost. Igra »Ne vdajmo se!« je kratkočasnica v pravem pomenu besede. Igralci, posebno njihove »uniforme« so ohranile občinstvo vedno v največjejši zabavi. Sklepečna pesem »Ne vdajmo se!« je bil pravi mogočni akord, ki je vtisnil znak celi igri. Da bi se to tudi zgodilo zunaj v življenju, kar smo gledali na odru, potem bi marsikatera slovenska občina bila kmalu rešena kakega nemškutarskega tajnika in marsikateri župan omahljivec bi postal krepak, jeklen značaj. Sklepečno se je gosp. Elsbacher kot predsednik podružnice sv. Cirila in Metoda zahvalil za tako mnogoštevilen obisk in izrazil svoje veselje, da se prirejajo take ve-sele slavnosti. To je pravi način, da se budi ljudstvo, da se drami iz mlačnosti in vodi k narodni zavednosti. Rešilna pot za blagor naroda pa je in naj bo dejansko proslavlje sv. Cirila in Metoda. Tako se je vršila naša Ciril-Methodova slavnost.

Društva naznanila.

Iz Gornje Radgone. Opozarjamo vsa narodna društva v okolici na slavnost desetletnice in blagoslovljenja zastave, ki se bo vršila dne 11. septembra t. l. Prosimo, da druga društva ta dan ne prirejajo svojih slavnosti, ampak se polnoštevilno udeležijo desetletnice v Gornji Radgoni ter to kmalu naznanijo odboru, zlasti ako nameravajo priti z zastavami. Odbor.

Iz Laporja. Laporjski fantje in dekleta vabijo najpriarčneje na veselico, katero prirede v nedeljo, dne 28. t. m. s petjem, godbo, deklamacijami, šaljivo pošto, bojem s konfetijem itd. ter z gled. predstavama: »Dr. Veznal in njegov sluga Štipko Tiček« in »Vaški skopyh«. Veselica se vrši pri vsakem vremenu: pri lepeh v Ašičevem gozdu, pri slabem na travniku v pokriti utici. Vstopnina: 30 vin. K obilni udeležbi vabi uljudno odbor.

Podčetrtek. Dne 4. sept. t. l. vrši se v našem t. gu v gostilni g. M. Juga ob pol 6. uri zvečer velika veselica s petjem, tamberanjem in gledališko igro: »Pravica se je izkazala«. Bližnji in daljni gostje srčno povabljeni.

Bralno društvo pri Sv. Andražu v Sloven. gor. priredi v nedeljo, dne 28. t. mes. po večernicah na vrtu g. Rola veselico s petjem in gledališko igro »Dva gospoda pa jeden sluga«, ter s tem uljudno vabi vse sosede in prijatelje društva. — Odbor.

Bralno društvo v Pišecah priredi v nedeljo, dne 28. avgusta t. l. gledališko predstavo »Lurška pastarica«, igra v 5 dejanjih. Po tej igri sledi druga predstava: »Pravica se je izkazala«. Šaljiva igra v dveh dejanjih. Med 1. in 2. igro petje. Začetek točno ob 4. uri. Drage sosede in domače župljane vabi prijazno k obilni udeležbi odbor.

Kmet. bralno društvo v Krčevini pri Ptuj priredi dne 28. avgusta t. l. v gostilni g. I. Vrabl v Orešji popoldne ob 4. uri svoj redni letni občni zbor kakor sledi: 1. Pozdrav predsednika, 2. poročilo tajnika, blagajnika in knjižničarja, 3. volitev novega odbora. Po občnem zboru sledi prosta zabava s petjem, tamberanjem in gledališko predstavo. K mnogobrojni udeležbi vabi uljudno odbor.

Za družbo sv. Cirila in Metoda so od 16. julija do 15. avg. 1904 poslali prispevke in darila p. n. gg. in društva: Podružnica za Slov. Gradec in okolico 48 K 65 vin., (med temi dar g. I. Lenarta v Šmartinu), ženska podružnica v Celju 300 K; društva: Kmet. bralno društvo v Bočni 4 K, g. I. Jebračin prispevek od prodaje Ciril-Methodove kave 200 K, Janko Časl v Špitaliču zbirko 2 K 60 v, Vaso Petričič prispevek od Ciril-Methodovega mila 17 K, topličarji darovali na dan skupščine v Zalcu in sicer: g. Hočevar 4 K, Bayr 2 K, Simonovič 2 K, Praunseis 2 K, gđ. Katica Šterk 1 K, gg. Pfeifer 10 K, J. N. Resman 10 K, Schmitt 5 K, Rotner 5 K, Zamuda 5 K, Podboj 4 K, Petek 3 K, župan Sitar 3 K, dr. Weibl 3 K, Šterk 2 K, dr. Kopriva 2 K, Lenassi 2 K, Sitar 2 K, Natlačen 2 K, Matko 2 K, skupaj 71 K, gospica Ljudmila Roblek iz Litije skupilo pri glavni skupščini prodanih društvenih znakov 224 K, Fran Zacherl v Ljutomeru zbirko 5 K, Anton Kociper v St. Lovrencu 75 v, vodstvo šole na Muti 21 K 90 v.

Listnica upravnitva. Laško. Smo že dobili prej opis. Oprostite! Pozdravi! — Polzela. Dopis predolg! Za »Naš Dom« došel prepozno. Rodoljubne pozdrave! — Sv. Trojica v Sl. gor. Take reči se naznanjajo med inserati. — Čadram. Ni mogoče, ker imamo drugega rokopa preveč. Sicer pa smo že primicijo svoječasno naznanili. — Oberwölz. Poročilo naj bo bolj natanko. — Mnogim dopisnikom. Nismo mogli priobčiti, ker smo preplavljeni z rokopisi! — Kostanjevec: Ne moremo priobčiti. — Sv. Jurij ob juž. žel.: Brez podpisa, v koš. — Mala Nedelja in Jarenina: Zal, prepozno!

Slovenci! Spominjajte se
»Zgodovinskega društva!«

Loterijske številke

Trst 20. avgusta: 82, 66, 13, 55, 39.
Linc 20. avgusta: 74, 70, 37, 67, 88.

Zahtevajte

v svojih hišah

pristno Kathreinerjevo
Kneippovo sladno kavo

samo v zavojih s varstveno znamko
župnika Kneippa in s imenom
Kathreiner ter se skrbno izogibajte
vseh manj vrednih posameznikov.

Na leto se razproda nad 10.000 kom.

Zdravo in lepo živino imeti, je bogastvo!

Vse to doseže hranilni prašek za živino!

Ta hranilni živinski prašek priporočajo mnogi živinozdravniki, a rabijo ga mnogi dobri gospodarji za svojo živino. Posebno se priporoča:

Prah za konje.

Ta čisti in pospešuje prebavo, odstranjuje kašelj (keh), koliko, kakor tudi druge nečiste stvari iz nosa, tako da bo an konj kmalu zdravi, med tem

ko zdravi konji, katerim se daje ta prah, ostanejo čvrsti in čili za tek, a jaki in vstrajni za najtežjo vožnjo. — Prah za krave in govedo stori isto, da se rado redi, lažje prebavlja, postane hitro debela, in da postane močna. Osobito se daje kravam, da dobro dojijo in dajejo mastno in gosto mleko, ki daje mnogo smetane. — Prah za svinje je priporočeno sredstvo proti skoro vsem boleznim svinj, posebno kadar svinje nočejo žreti, pri grizih itd. Svinje postanejo debele in se pridno rede. — Prah za perutnino se primeša h hrani za kokoši, purane, race, gosi itd., da postanejo debele in da pridno nesejo jajca. 446 20-9

Vsak gori navedenih praškov stane: 3 škatlje 2 K, 6 škatelj 4 K, 12 škatelj 7 K 20 v franko. Manj kot 3 škatlje se ne razpošilja. Dobiva se samo

Mestna lekarna v Zagrebu,
Markov trg št. 100, zraven cerkve sv. Marka.

Kdor želi imeti zdravo in lepo živino, naj si nemudoma naroči.

Vsak dan dojde veliko naročb iz vseh krajev, kar je najboljši dokaz o izvrstnosti teh živinskih praškov.

ANTON KIFMAN

največja štajerska zaloga ur iz najboljših izdelovalnic.

Srebrna remonter ura gld. 3.50
s posebno močnim in najboljšim kolesovjem gld. 5.50

Glavna prodajalna:
Gosposka ulica št. 5.

Filijalka:
Tegetthoffova ulica 27

O ostalih urah in zlatini naj se zahteva

cenik, katerega dopošljem brezplačno.

Oznaniilo.

Naznanja se, da se bode vršil

občni zbor „Vzajemne zavarovalnice zoper ogenj na Ljubnem“

dne 29. avgusta t. l. ob 2. uri popol. v občinski pisarni na Ljubnem s tem vspešdom:

1. Poročilo o društvenem delovanju v l. 1903. — 2. Pregled računov za l. 1903. — 3. Volitev računskih preglednikov. — 4. Razni nasveti. Ljubno, dne 20. avgusta 1904. 627 1-1

Za predsednika: J. Kopušar.

Vsaka beseda stane 2 v.
Najmanjša objava 45 v.

MALA OZNANILA

Vsaka beseda stane 2 v.
Večkr. objava pe dogovoru.

Vsaka beseda stane 2 vln.

Ti inserati se samo proti predplačilu sprejemajo; pri vprašanjih na upravnistvo se mora znamka za odgovor pridejati.

Proda se.

Stampilje iz kavčuka, modele za predtiskarije izdeluje po ceni Karol Karner, zlatar in graver v Mariboru, gosposka ulica št. 15. 426 61-10

Nova hiša z grajzlarijo in lepim vrtom, 11 let davka prosta, se proda pod zelo ugodnimi pogoji. Radvanjska ulica št. 175, pošta Maribor. 581 8-2

Novozidana hiša z dvema sobama in dvema kuhinjama, klet, dve drvarnici, trijsvinjski hlevi, vrt za zelenjavo in mala njiva, se po ceni proda. Gornje Pobreže št. 250 pri Mariboru. 612 2-1

Posestvo se proda, obsegajoč 98¹/₂ oralov, od katerih je 25 oralov njiv in travnikov, drugo gozd in pašnik z lesom obraščen, poslojpe v dobrem stanu, blizu farne cerkve, cena po dogovoru. Jurij Potočnik v Razboru, pošta Slov. Gradec. 602 8-2

Prodaja trt. Naznanjam vsem vinogradnikom, da imam veliko zalogo cepljenih in divjih ameriških vkorenjenih trt in sicer ceplanke: Mosler ali šipon, laški Risling, Sylvaner ali Jelenčič in Rafol ali Veltlinec zeleni in od divjakov Riparija portalis. Cena cepelnih trt: I. vrste: 100 komadov 20 K od vseh sort in II. vrste: 100 komadov 14 K; od divjih vkorenjenjakov 100 komadov 2 K. Pri večjem naročanju primeren popust ali pa navrhek divjih trt. Ponudbe do 15. septembra. Josef Setinšek, ekonom, Preseldol, pošta Rajhenburg, Štajersko. 601 8-2

Gostilno z malo trgovino vzamem v najem. Ponudbe se prosijo na upravnistvo Slov. Gospodarja, Maribor, pod številko 611 2-1

Novozidana hiša, z lepim vrtom, se po ceni proda. Fraustaudnerstrasse 188 pri Mariboru. 619 2-1

Zgotovljene obleke, za dečke in moške, prodaja Jožef Vertnik, krojač in posestnik v Spodnji Novivasi, od sedaj naprej vsako nedeljo in praznik po pravniški ceni v Totovi hiši na glavnem trgu v Slov. Bistrici. 618 3-1

Šafar želi službe, vešč gospodarskega opravila, zmožen slovenskega in nemškega jezika. Naslov pove upravnistvo. 620 1-1

Dvotčajni mlin, na močni vodi, novozidana hiša, hlevi, 4 orale zemlje z sadonosnikom, vrtom za zelenjavo, se radi rodb. razmer zelo po ceni proda. Vpraša se v gostilni „pri Jelenu“ v Št. Lovrencu nad Mariborom. 628 2-1

Hiša z lepim vrtom in poljem se proda blizu sv. Jožefa pri Mariboru. Več se zve pri upravn. tega lista. 630 1-1

Lepo posestvo, pol ure iz mesta, novozidana z opeko krita hiša, gospodarsko poslojpe, lep sadonosnik, njiva in nekaj vinograda, se takoj proda za 2500 gld. Kdor želi tudi lahko zraven kupi les za posekat. Več pove Fr. Selinšek, Tržaška cesta 59. Maribor. 631 2-1

Proste službe.

Učenca, slovenščine in nemščine zmožnega, sprejme takoj trgovina z manufakturnim blagom Alojzij Gnivsšek, trgovec A Mariboru, grajski trg 2. 501 6

Poštenega fanta, ki ima veselje za krojača, sprejme Jakob Caplo v Selnici ob Dravi. 600 8-2

Mizarski učenec se takoj sprejme. Ant. Viher, mizarski mojster v Mariboru Koroške ulice št. 31. 605 8-2

Črevlar, samostojen in dobro izučen, se išče za eno občino, v koji je mnogo dela in nobenega izučnega črevlarja. Kje, pove upravnistvo. 590 6-8

Služba spretnega organista in cerkvnika, samskega, se takoj odda v Zetalah. Cerkevno predstojništvo. 607 2-1

Spretna kuharica v srednih letih išče službe; gre tudi v župnišče. M. K. poste restante, Radgona. 614 3-1

Gospodinja, pridna, vajena vsakega dela, išče službe — gre tudi v župnišče. Naslov pove upravnistvo lista. 618 3-1

Pridnega učenca sprejme takoj Alojzij Pinter, trgovec z mešanim blagom, v Slov. Bistrici. 610 8-1

Krojaškega učenca sprejme takoj Simon Mayer, krojač v Kamnici. 626 2-1

Organist in cerkvenik samskega stanu in dobro izvežban se sprejme s 15. septembrom 1904. Oglasiti se je pri župnem uradu v Leskovcu pri Ptuj. 624 2-1

Razno.

Pridni dijaki se sprejmejo na stanovanje. Färbergasse št. 3, vrata 9. 625 3-1

Dijake sprejme vdova na posebno sobo, Augasse št. 5, vrata 18, II. nadstropje. 628 4-1

2 dijaka se sprejmeta na stanovanje, kjer se jima tudi pri učenju pomaga. I. Weixl, nadučiteljeva soproga. Zofijni trg št. 3, II. nadst. 632 3-1

Priporočilo.

Gosp. Anton Sumrek, podobar in zlatar v Celju, je tabernakelj župne cerkve prenaredel in tako ukusno prenovil, vratica tako mojstersko izrezbal po primeroma nizki ceni, da si ne morem kaj, da ne bi mladega mojstra, tihega in skromnega moža, vlasti kot začetnika vsem p. n. cerkvenim predstojništvom najtopleje priporočal.

Cerkv. predstojništvo sv. Mihaela p. Šoštanju.

Iv. Govedič, župnik. 617 1-1

Razglas.

Hranilnica in posojilnica na Ljubnem, vpisano društvo z neomejenim poroštvom, naznanja, da se bo vršil dne 10. septem. t. l. ob 8. uri dopol. v društveni pisarni **občni zbor** s sledečim vzpešdom:

1. Poročilo o delovanju v l. 1903. — 2. Pregled, oziroma odobrenje letnih računov za l. 1903 in razdelitev čistega dobička. — 3. Sprememba društvenih pravil. — 4. Volitev ravnateljstva. — 5. Volitev nadzorstva. — 6. Razni nasveti. Ljubno, dne 21. avgusta 1904. 629 1-1

Ign. Fludernik, ravnatelj.

Najboljše se kupi pri obče znani domači zanesljivi trgovini z manufakturnim blagom

Karol

„pri solncu“

Gospiska ulica št. 10 **Maribor**

Worsche

„pri solncu“

Maribor Herrengasse Nr. 10

katera priporoča slavn. občinstvu svoje letne in jesenske novosti, bodisi za moške ali ženske obleke v veliki in leži izbiri, po izredno najnižji ceni.

Sukno (štof) za celo moško obleko (suknja, hlače in telovnik) 3 10 metrov dolg stane gl. 2.50, 3.20, 4.50, 6.— in naprej do najfinejše vrste, gladki, črni, rižasti in modno barvani kamgarni, lodni in vsake vrste suknenege blaga.

Lepa, pristna volna za žensko obleko gl. 1.40, 1.80, 2.30, 3.— in naprej do najfinejše vrste v najnovejših modnih barvah; izvrstni lepi svileni robei za na glavo od gl. — 65, — 80, — 90, 1.—, 1.20, 1.40 in naprej do najfinejše vrste.

Velika zaloga perilnega blaga, druka, dobrega platna, gradlna za postelje, posteljne odeje lastnega izdelka od gl. 2.— naprej, izgotovljene rjuhe od gl. — 90 naprej, prti, servijete, brisače, vsakovrstno opravo in mnogo drugega. — Za zanesljivo blago, dobro postrežbo in pravično mero se jamči.

Trgovina obstoji že 36 let.

Trgovina obstoji že 36 let.

Posojilnica v Ptuj

odda za bodoče šolsko leto 1904/5, katero se začne dne 3. novem. t. l. več podpor ali stipendij.

Te podpore morejo dobiti le sinovi kmetijskih starišev iz okraja ptujskega, kateri so se na posebno prošnjo v kmetijsko šolo na Grmu sprejeli, prevzamejo po dovršeni šoli doma gospodarstvo in se pismeno zavežejo, da se bodo s kmetijstvom, vrtnarstvom in sadjarstvom pečali.

Prošnje za te podpore je vložiti osebno pri posojilnici v Ptuj. 621 2-1

V Ptuj, dne 15. avg. 1904.

Ravnateljstvo.

Narav. francosko žganje

ki je iz domačega vina izločen (ekstrahirani) alkohol (mlad konjak), in je od vseh zdravnikov priporočeno zdravstveno, dušo in telo poživljajoče sredstvo, ki pomaga posebno pri trganju po udih, izpadanju las, isijas, odrevenelosti, protini (reumatizmu), glavobolu in zobobolu. Ena steklenica 1.20 gl. z navodilom uporabe.

Stari konjak se priporoča posebno rekonalcentnim, bolnim na želodcu in oslabelem na krvi. Steklenica 1.50 gl. — Pri naročitvi 4 steklen. pošiljatev frankira.

Benedikt Herti, posest. graščine Golič pri Kobjicah, Sp. Štaj. V zalogi pri Al. Q u a n d e s t, trgovcu v Mariboru, gospiska ulica in v Mozirju pri Martinu Š u s t e r. 526 52-45

Anton Viher

mizarski mojster v Mariboru

Koroške ulice št. 31 16 16

absolviran obiskovalec strokovne šole v Gradcu

se priporoča slavnemu občinstvu posebno velečastiti duhovščini v izdelovanje vseh mizarskih izdelkov za posopja, pohištva in uprave za sobe in prodajalne, ter vsakovrstno delo za šole, cerkve, samostane in pisarne v vseh slogih od prostega do najfinejšega izdelka po nizki ceni. Proračuni in načrti zastoj!

Specialist v izdelovanju portal in parketnih tal.

ZAHVALA.

Potrjim srcem na britki izgubi našega iskreno ljubljenega, dragega in nepozabnega soproga in očeta gospoda

Franca Julija Fridrich-a

bivšega tovarnarja in lastnika premogokopov v Liboji in Zabukoveh

izrekamo tem potom vsem ljubim sorodnikom, prijateljem in znanecem, dalje častiti duhovščini, lastnikom zabukovskih premogokopov gospodom Filipu Sonnenbergu in Ljudevitu Mašeku vitezu Rosnaldskemu in sploh vsakemu posamičnemu za mnogobrojne od blizu in daleč nam došle dokaze najiskrenejšega sočutja, za darovane krasne vence in častilno spremstvo k zadnjemu počitku, našo globoko čutečo in najsrčnejšo zahvalo. 616 1-1

V Mirasanu, dne 16. avgusta 1904.

Globoko žalujoča rodbina.

Karol Kociančič

kamnoseški mojster v Mariboru

Schillerstrasse 25

se priporoča v izvrševanje vseh cerkvenih del, grobov, nagrobnih kamnov in stavbinskih del, podob in ornamentalno-kiparskih del, kakor tudi popravila na istih. — Vzorci in proračuni.

S parno silo obratovana

tovarna za glinske izdelke

420 8-7

v Račju

priporoča svojo veliko zalogo vsega v njeno stroko spadajočega blaga, kakor zidne opeke, izdelane z roko ali pa na strojih, votle zidne opeke, opeke za oboke, lončenih cevi za drenažo, na strojih izdelane strešne opeke, patentirane zarezne opeke, plošč za tikanje. — Blago izvrstno, ker je napravljeno iz najboljše, s stroji obdelane gline. ● ● Cene nizke!

Lepe podobice s črnim okvirom kot spominki za v molitev priporočene ranjke.

Primeren tisek na drugi strani oskrbimo hitro in lično.

100 kosov od 80 kr. do 1 gl. 80 r.

K obilim naročilom se priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.